

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2024. augusztus 26.

1. Magyarországon járt Frank-Walter Steinmeier német államelnök

A Páneurópai Piknik 35. évfordulója alkalmából Sulyok Tamás köztársasági elnök meghívására Sopronba látogatott Frank-Walter Steinmeier szövetségi elnök. A hét éve hivatalban lévő államelnök ebben a funkciójában először járt Magyarországon és egyúttal köszönetet mondott a magyaroknak az egységes Európa iránti elkötelezettségükért: *„Magyarország innen nyitott ablakot az egész világra. Mi Németországban ezt soha nem fogjuk elfelejteni. És örökké hálásak maradunk ezért a magyaroknak”* – mondta Steinmeier. Az államelnök kiemelte ezen felül, hogy az egykoron Sopronban történtek döntően hozzájárultak a vasfüggöny leomlásához és Európa szabadságát és egységét a magyar nép bátorságának, szabadságszeretetének és Európa iránti szenvedélyének is köszönheti. *„Erre az Európa iránti szenvedélyre ma is szükségünk van”* – mondta Steinmeier hozzátéve, hogy az EU egységét és cselekvőképességét fenn kell tartani, különösen az új geopolitikai kihívásokkal szemben.

Sulyok Tamás köztársasági elnök is méltatta a Páneurópai Piknik szellemiségét, és hangsúlyozta, hogy szeretné, ha mindannyian Európa-szerter hűek maradnánk a Páneurópai Piknik szellemiségéhez, és nem engednénk, hogy újabb fizikai vagy szellemi szögesdrótot húzzanak közénk.

Steinmeier hivatalos programjának részeként tárgyalt Sulyok Tamás köztársasági elnökkel, találkozott és beszélgetett német és magyar fiatalokkal, valamint a pikniket szervező és megélő kortanúkkal is.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. A solingeni terrortámadás és az arra adott politikai reakciók

Késeléses terrortámadás történt péntek este az észak-rajna-vesztfáliai Solingenben a város 650. születésnapjára tartott ünnepségén. A támadásban három ember életét veszítette, nyolc további személy pedig megsérült – hárman közülük súlyosan. A gyanúsított egy 26 éves szíriai férfi, aki szombat este adta fel magát a rendőrségen. Egybehangzó médiajelentések szerint a gyanúsított 2022-ben Bulgárián keresztül lépett be az Európai Unióba, és Bielefeldben nyújtott be menedékjogi kérelmet. Mivel azonban a dublini egyezmény értelmében Bulgária lett volna felelős érte, így a német hatóságok a kérelmet elutasították és kérték Bulgáriát, hogy az vegye vissza a férfit – amibe az bele is egyezett. A gyanúsított azonban a kitoloncolás végrehajtása előtt Németországban bujkált, a német hatóságok pedig nem körözték, mert veszélytelennek tartották a férfit. A beszámolók szerint a hat hónapos átadási/ kitoloncolási határidő 2023 augusztusában járt le – eredmény nélkül –, így a személyért való felelősség Németországra szállt át. Ezután a férfi kiegészítő védelmet kapott, és Solingen városába

helyezték el. Az elkövetőn kívül még egy 15 éves férfiút is őrizetbe vett a rendőrség, aki nagy valószínűséggel tudott a támadásról. A merényletet később az Iszlám Állam magára vállalta – ennek a hitelesítése még folyamatban van.

A támadás fényében Herbert Reul (CDU) Észak-Rajna-Vesztfália belügyminisztere a bevándorlás korlátozása mellett foglalt állást. „Nem fogadhatunk be mindenkit, aki ide akar jönni. Világos szabályokra van szükségünk a bevándorlással kapcsolatban. És szükségünk van egy határértékre. Megoldásokat kell találnunk Európa külső határainál, fokoznunk kell az intézkedéseket Németország határainál” – mondta a belügyminiszter hozzátéve, hogy a kitoloncolásokat is gyorsabbá és könnyebbé kell tenni. Ezzel szemben Nancy Faeser (SPD) és Olaf Scholz (SPD) kancellár is a fegyvertartási jog szigorításával, valamint a fegyvertilalmi zónák kiterjesztésével oldaná meg az ehhez hasonló problémákat és eseteket. Friedrich Merz, a szövetségi szinten ellenzékben lévő legnagyobb párt, a CDU elnöke ennél tovább kíván menni és követeli, hogy a szövetségi kormány tegye lehetővé végre – korábbi ígéretükhöz híven – az Afganisztánba és Szíriába történő kitoloncolásokat, valamint nem fogadna be több menekültet ebből a két országból.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Scholz kancellár támogatja Moldova EU-tagsági tárgyalásainak a megkezdését

Előző heti moldáviai útja során Olaf Scholz (SPD) kancellár újfent támogatásáról biztosította Moldáviát az EU-tagsághoz vezető úton. Tavalyi júniusi látogatását követően immár rövid időn belül második alkalommal látogatott a német kormány feje a dél-kelet-európai köztársaságba. Látogatása során a kancellár Németország szolidaritásáról is biztosította az országot. „*Németország szorosán Moldova mellett áll. Lehetőségeinkhez mérten támogatni fogjuk a Moldovai Köztársaságot*” – mondta Scholz, miután a fővárosban, Kisinyovban megbeszélést folytatott Maia Sandu elnökkel és Dorin Recean miniszterelnökkel. Scholz a mindössze 2,6 millió lakosú országnak támogatást ígért az EU-hoz való csatlakozási törekvéseihez, emellett Moldova további német támogatásra számíthat gazdasági átalakulási folyamatának felgyorsításához. Sandu moldvai elnök köszönetét fejezte ki a korábbi német támogatásokért, például az energiaár-válság enyhítésének vagy a duális képzési rendszer létrehozásának területén. A dezinformáció elleni küzdelemben Németország segít abban, hogy Moldova intézményei és társadalma ellenállóbbá váljon – tette hozzá az elnök.

Mindazonáltal még mindig nem került sor áttérésre a Berlin által kívánt migrációs megállapodás területén, amelynek célja az lenne, hogy több legális útvonalat biztosítson a Moldovából Németországba érkező diákok és szakmunkások számára, cserébe a moldovai kormány vállalná az illegális migráció nagyobb mértékű visszaszorítását – ehhez első lépésként Németország 2023 decemberében már biztonságos származási országgá nyilvánította Moldovát.

Látogatása során a német kancellár újból hangot adott Németország Ukrajna mellett való elköteleződésének is. Scholz kancellár biztosította Ukrajnát, hogy Németország továbbra is a legnagyobb európai támogatója marad Kijev Oroszország elleni védelmi harcainak. „*Németország nem fog engedni Ukrajna támogatásából*” – jelentette ki Scholz.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. A közvélemény-kutatások szerint erős jobbra tolódás várható a következő két tartományi parlamenti választáson

A most vasárnapi két tartományi (Szászország és Thüringia) parlamenti választást megelőzően több közvélemény-kutatás alapján is politikai erőeltolódás várható a bal spektrum felől a jobb irányába. Bár Szászország hagyományosan a CDU fellegrája – a párt az 1990-es években élte legsikeresebb időszakát, illetve 1990 óta folyamatosan a CDU adja a miniszterelnököt –, már öt évvel ezelőtt is egy hárompárti koalícióra kényszerült a Zöldekkel és az SPD-vel, most pedig az utóbbi hónapokban az AfD mögé szorulva a második helyen mérték a közvélemény-kutatások. Tíz nappal a szászországi választások előtt a CDU 31%-t ért el az ARD-Sachsensentrend mérésében (+2 százalékpont a június közepi SachsenTrendhez képest). Ezzel a CDU jelenleg a legerősebb párt lenne, de valamivel rosszabb eredménnyel, mint a legutóbbi, 2019-es tartományi parlamenti választáson, amikor a párt 32,1%-kal a tartományban az eddigi legrosszabb eredményét érte el. Az AfD jelenleg – mindössze 1%-kal lemaradva a CDU mögött – 30%-on áll, ami június közepén készített felméréshez képest változatlan támogatást mutat. Mindazonáltal ez további javulást jelentene a 2019-es választáshoz képest, amelyen az AfD 27,5%-t ért el, ami az eddigi legjobb választási eredménye országosan. A Die Linke 4%-on áll (+1), így jelen állás szerint nem jut be a tartományi törvényhozásba – ez lényegesen rosszabb eredmény lenne, mint a 2019-es választáson, amikor is 10,4%-ot ért el a párt. Egyúttal ez lenne az első alkalom, hogy a Baloldal egy kelet-német tartományi parlamenti választáson nem éri el a bejutási 5%-os küszöböt (a szászországi választási törvénynek azonban van egy sajátossága: ha egy párt két egyéni választókerületi mandátumot szerez, akkor is bejut frakcióként a tartományi parlamentbe, ha az 5%-os küszöböt nem éri el). A tartományi kormányban helyet foglaló Zöldek jelenleg 6%-on állnak (-1% a júniusi felméréshez képest; 2019: 8,6%), míg a másik koalíciós partnert, az SPD-t – változatlanul a júniusi eredményekhez viszonyítva – 7%-ra mérik (2019: 7,7%). A télen újonnan alapított Bündnis Sahra Wagenknecht (BSW) párt 14%-ot érne el a felmérés szerint, 1%-kal kevesebbet a korábbi méréshez viszonyítva.

Amennyiben ezek lennének a választás tényleges eredményei, akkor a jelenlegi CDU-ból, Zöldekből és SPD-ből álló „Kenya-koalíciónak” nem lenne meg a kormányzáshoz szükséges többsége, míg az AfD-vel való együttműködést minden párt kizárja. Egy esetleges CDU-BSW koalíció rendkívül szűk többséggel rendelkezne, azonban ez számos politikai és hatalomtechnikai kérdést felvetne – Friedrich Merz, a CDU elnöke júniusban még szövetségi szinten kizárta a BSW-vel való kooperációt, de tartományi szinten nyitva hagyta a lehetőséget, a döntést helyi pártszervezetre bízva.

Még kuszább a helyzet Thüringiában, ahol a Die Linke 10 éve regnáló miniszterelnöke, Bodo Ramelow néz szembe több esélyes kihívóval is. Tíz év telt el azóta, hogy Ramelow történelmi eredményt ért el pártjával Thüringiában – több mint 28%-ot szerezve a CDU mögött a Die Linke második legerősebb párt lett, majd Ramelow a koalíciós tárgyalások eredményeként az első tartományi kormányfő lett melyet a párt delegálhatott. Öt évvel ezelőtt a párt Thüringiában ismét történelmi eredményt ért el: 31%-ra javítva eredményét először végzett a párt a legerősebb erőként németországi választáson. Mára a Die Linke már messze van attól, hogy 2024-ben újabb történelmi fejezetet írhatson a párttörténelemben. Jelenleg a párt 13%-ot érne el, míg két koalíciós partnere is jelentős veszteségekre készülhet: Az SPD jelen állás szerint 7%-ot érne el (2019: 8,2%), míg a Zöldek 3%-kal nem ugranák meg az 5%-os bejutási küszöböt (2019:5,2%). Az ARD választások előtti közvélemény-kutatása szerint (ARD Thüringentrend) azonban a németországi tartományi parlamenti választások történetében először lehet az az AfD a legerősebb párt, amelyet a thüringiai Alkotmányvédelmi Hivatal egyértelműen szélsőséges szervezetként tart számon – a felmérés alapján a párt rekordmagas, 30%-t

érne el (2019: 23,4 százalék). Az AfD-t a CDU követné, amely 23%-kal valamivel jobban teljesítene, mint öt évvel ezelőtt (21,7%), harmadik helyen pedig a BSW futna be 17%-kal. Az FDP, amely 2019-ben épphogy bejutott a tartományi parlamentbe (5,0%), 3%-kal nem érné el jelen állás szerint a bejutási küszöböt.

Az erőviszonyokat figyelembe véve a tübingiai kormányalakítás szeptember 1-je után még nehezebb lesz, mint Szászországban. A felmérés szerint csak egy hárompárti szövetséggel – amelynek részese lenne az egyébként gazdaságpolitikában baloldali politikát megvalósítani kívánó BSW is – lehetne megakadályozni, hogy az AfD Németország történetében először kormányra kerüljön, vagy éppen a tartományi miniszterelnököt adja.

Így röviddel a választások előtt minden szem Tübingiára és Szászországra szegeződik, ahol egy belpolitikai földrengés indulhat el a tartományi parlamenti választások eredménye nyomán. Hogy ez elsodorhatja-e a magával az egyébként közös munkát már részben feladó szövetségi kormányt (SPD-Zöldek-FDP), hamarosan kiderül. Egy biztos: a hétvégi solingeni késeléses terrortámadás nem segíti a problémát egyelőre leginkább kommunikációban megoldani próbáló kormánypartok helyzetét.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Drasztikusan növekvő esetszámok – a Szövetségi Rendőrség nyilvánosságra hozta 2023. évi jelentését

Riasztó képet fest a német Szövetségi Rendőrség (Bundespolizei) tavalyi évre vonatkozó jelentése a német közbiztonság jelenlegi állapotáról. Közel 800 ezer bűneset és meredeken emelkedő erőszakos bűncselekmény számok jellemzik a jelentést, amelyet Nancy Faeser (SPD) szövetségi belügyminiszter mutatott be egy előző heti sajtótájékoztató keretében. A trend nyilvánvaló – 2012 óta nem követtek el ennyire sok bűncselekményt Németországban, mint a 2023-as évben. Egy év alatt több mint a tizedével nőtt a bűnesetek száma – 2022-hez képest pontosan 12,5%-kal nőtt ezek esetek összesített száma.

A 2023-ban elkövetett bűncselekmények közel fele a tartózkodási jog elleni bűncselekmény volt. Az előző évhez képest is ezen a területen volt a legnagyobb, bő 38%-os, a növekedés, de a szexuális bűncselekmények (+14,9%), a táska- és poggyászlopások (+16,4%) és az erőszakos bűncselekmények (+10,6%) részarányai is erőteljesen emelkedtek. A vagyoni elleni károkozás (-2,6%) és a hivatalos iratokkal való visszaélések (-9,3%) aránya viszont csökkent. Továbbra is kiemelkedően problémás helyszíneknek számítanak közbiztonság szempontjából a nagyvárosi pályaudvarok és azoknak a közvetlen környéke. A Szövetségi Rendőrség egyik elsődleges feladata a határvédelem és a belföldi közlekedési csomópontok biztonságának a garantálása – mindez megmagyarázza, miért ilyen kiugróan magas az összes bűncselekmény száma között a tartózkodási jogot megsértő, valamint poggyászlopást elkövető bűnelkövetők aránya. A jelentés kiemeli, hogy *„(...) a korábbi évekhez hasonlóan a nagyvárosi vasútállomások különösen érintettek erőszakos bűncselekményekkel. Ugyanakkor a legsúlyosabb bűncselekményeket egyre gyakrabban regisztrálják kisvárosokban vagy vidéki helyszíneken és magukon a vonatokon is.”*

Rekordértéket értek el a Szövetségi Rendőrség tisztviselői elleni támadások is – a mérések 2001-es kezdete óta soha ennyi közvetlen támadás nem érte a rendőröket. Közülük összesen 2979-et támadtak meg szolgálat közben, 792-en orvosi ellátásra szorultak a támadás következtében. A jelentés alapján egyértelműen körvonalazódik az illegális migráció és a bűnözés emelkedése közötti – politikusok

által eddig nem szívesen elismert – összefüggés. A minden korábbinál magasabb számú, vonatokon és pályaudvarokon elkövetett kések támadások (853 bűncselekmény) esetében az összlakossághoz viszonyítva a külföldi állampolgárok statisztikailag hatszor nagyobb valószínűséggel használnak kést, mint a németek – jelentette ki a Szövetségi Rendőrség vezetője, Dieter Romann. Hasonló tendencia figyelhető meg a szexuális bűncselekmények tekintetében is a vasútállomások területén. Ezeket a bűncselekményeket is hétszer gyakrabban követték el migrációs háttérrel rendelkező személyek, mint német állampolgárok – hangsúlyozta Romann.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Lemond a Die Linke mindkét társelnöke

Janine Wissler és Martin Schirdewan, a Die Linke párt elnökei bejelentették, hogy az októberi pártkongresszuson már nem indulnak újra az elnöki posztért – derül ki a párt által kiadott sajtóközleményből. Wissler 2021 februárja óta vezette a pártot, kezdetben Susanne Hennig-Wellsow-val együtt, majd az ő lemondását követően Schirdewan vette át 2022 júniusában a társelnökséget. Wissler döntését a párton belüli újítási igénnyel indokolta, míg Schirdewan meglátása szerint „(...) pártunknak a jelenlegi helyzetben új perspektívákra és szenvedélyre van szüksége ahhoz, hogy a szükséges megújulást előmozdítsa”.

Egykori vezető politikusának – Sara Wagenknecht-nek – a kiválását és pártalapítását követően a Die Linke már eddig is nehéz politikai helyzete tovább romlott. Hiszen az elmúlt időben a közvélemény-kutatásokban rendre rosszul szereplő párt számára a Wagenknecht vezette Bündnis Saha Wagenknecht formájában 2024 elejétől egy új, közvetlen konkurens is támadt a német politikai spektrum bal szélén. Mára a BSW rendre megelőzi a Die Linke-t a közvélemény-kutatásokban, ami nem túl biztató jel a szeptemberi kelet-németországi tartományi parlamenti és a jövő évben esedékes Bundestag választások előtt. A legfrissebb mérések mindössze három százalék körüli támogatottságot mutatnak országosan a pártnak, legutóbb pedig az európai parlamenti választáson a Die Linke mindössze 2,7%-ot ért el. A pártnak előreláthatólag minden bizonnyal további visszaeséssel kell majd számolnia a szeptemberi türingiai, szászországi és brandenburgi tartományi parlamenti választások után is. Tübingiában a 2019-es választásokon még 31%-ot ért el a párt és Bodo Ramelow személyében a tartományi miniszterelnököt már 10 éve a Die Linke adhatta. Itt a közvélemény-kutatási mutatók szerint jelenleg nagyjából a felére csökkent a párt támogatottsága, míg Szászországban és Brandenburgban egyaránt 5% körül állnak jelenleg.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Rendezvényajánló

Régóta nem vártak ennyire feszülten és izgatottan tartományi parlamenti választásokat, mint most szeptember 1-én Szászországban és Thüringiában. Ezen izgalomokkal teli voksolások nyomán követésére Intézetünk magyar szakértőkkel választási estét szervez **„Németország politikai földrengés előtt? A Szászország és Thüringia tartományi parlamenti választások élő közvetítése és értékelése”** címmel **2024. szeptember 1-én 17.00 órától az MCC Scrutonban.**

További információért és regisztrációért kattintson [Intézetünk honlapjára.](#)

A Páneurópai Piknik kiemelkedő szerepe és rendkívüli szimbolikus ereje azokban a történelmi folyamatokban, amelyek a kommunizmus bukásához, illetve a hidegháború által szétszakított kontinensünk átalakulásához, illetve újraegyesítéséhez vezettek, megkérdőjelezhetetlenek. A Sopron környéki események és a 35 évvel ezelőtti, szeptember 11-i határnyitás a közelmúlttól napjainkig meghatározó hatást gyakoroltak Európa és a magyar-német kapcsolatok alakulására. Ennek a kulcsfontosságú eseménynek az emlékére Intézetünk a Német-Magyar Társasággal a Németországi Szövetségi Köztársaságban, valamint Magyarország Nagykövetségével Berlinben közösen **ünnepséget szervez Berlinben 2024. szeptember 4-én 18.00 órától Magyarország Nagykövetségén Berlinben.**

További információért és regisztrációért kattintson [Intézetünk honlapjára.](#)

1989. szeptember 11-én az akkori magyar kormány megnyitotta a nyugati magyar határt az NDK állampolgárai előtt, akik közül három napon belül több ezren menekültek Ausztrián keresztül a Németországi Szövetségi Köztársaságba. A Sopron környéki események és a 35 évvel ezelőtti, szeptember 11-i határnyitás a közelmúlttól napjainkig meghatározó hatást gyakoroltak Európa és a magyar-német kapcsolatok alakulására. Ennek a kulcsfontosságú eseménynek az emlékére Intézetünk a Német-Magyar Társasággal a Németországi Szövetségi Köztársaságban közösen **ünnepséget rendez dr. Gulyás Gergely, Miniszterelnökséget vezető miniszter részvételével 2024. szeptember 11-én 18.00 órától az MCC Scrutonban.**

További információért és regisztrációért kattintson [Intézetünk honlapjára.](#)

Cikk- és interjúajánló

A kelet-német tartományi parlamenti választások kapcsán Bauer Bence, Intézetünk igazgatója beszélt a német belpolitikai helyzetről és arról, hogy leomolhat-e a „Brandmauer” intézménye a keleti választások nyomán.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Hit Rádió Youtube-csatornájára.](#)

A német gazdaság kilátásai valóban nem jók, de a helyzet nem drámai – mondta az InfoRádióban Bauer Bence, Intézetünk igazgatója hozzátéve, hogy a konjunkturális várakozás Németországban az előzetes negyedévben tapasztalt 41 százalékról erős mértékben csökkent, 19 pontra.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson az [Infostart honlapjára](#).

Kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter a HírTV-n elemezte a Németország által Ukrajnának nyújtott segélyek megítélését a német lakosság körében.

A teljes interjú megtekintéséhez kattintson a [HírTV honlapjára](#).

Intézetünk igazgatója, Bauer Bence a Hit Rádióban beszélt a németországi fokozott terrorkészültségről és a biztonsági helyzetről.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Hit Rádió Youtube-csatornájára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu